

Positieve en negatieve gevolgen van militaire uitzending naar Afghanistan.

Gepubliceerd: 30-07-2009 Laatste bijgewerkt: 06-05-2024

Gebruik makende van een prospectief design onderzoeken we of individuele verschillen in zowel verwachting- als evaluatief-lernen die al voor het trauma aanwezig zijn, en verschillen in inhibitie-lernen na het trauma, de ontwikkeling en het voortduren...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Angststoornissen en -symptomen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON35403

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Gevolgen van militaire uitzending.

Aandoening

- Angststoornissen en -symptomen

Synoniemen aandoening

Posttraumatische stress stoornis, psychotrauma

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Utrecht

Overige ondersteuning: NWO (Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek); Open MAGW Program. Project title 'Learning;reasoning;and trauma' (project nr 400-07-181);period September 15;2008 to September 15;2012;awarded to Prof. Dr. I.M. Engelhard).

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Evaluatieve conditionering, Inhibitie leren, Posttraumatische stress stoornis, Verwachting leren

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Verschillen in angst-leren die reeds voor uitzending aanwezig zijn tussen militairen die wel en geen PTSS ontwikkelen na uitzending, zich uitende in verschillen in verwachtingspatronen van de US bij de differentiele conditioneringstaak en US-verwachting bias taak, en verschillende reactietijden bij de affectieve priming taak. Overige uitkomstmaten zijn verschillen in inhibitieleren kort na uitzending, weerspiegeld in verschillen in schrikreacties gemeten met de oogknipper-reflex, huidgeleiding en verwachtingspatronen van de US tijdens de geconditioneerde inhibitietaak. Posttraumatische klachten en andere psychische klachten worden gemeten met behulp van een zelfrapportage vragenlijst en een semi-gestructureerd klinisch interview (PTSS en andere AS-I stoornissen).

Secundaire uitkomstmaten

Verschillende vragenlijsten worden afgenomen om te kunnen controleren voor de volgende variabelen: Demografische gegevens, psychologische en lichamelijke symptomen (inclusief woede en alcoholgebruik), eerdere levensgebeurtenissen, persoonlijkheid (neuroticisme, extraversie, piekeren, angstsensitiviteit, onzekerheidontolrantie, frustratieintolerantie), uitzending-gerelateerde factoren (sociale steun binnen de groep, stressoren tijdens eerdere uitzendingen), positieve ervaringen (positieve ervaringen rondom uitzending,

positieve groei).

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Angststoornissen, zoals posttraumatische stress stoornis (PTSS), kunnen ontstaan als het gevolg van een leerproces, zoals bij klassieke conditionering. Bij de laatstgenoemde vorm van leren wordt een neutrale stimulus gepaard met een neutrale, ongeconditioneerde stimulus (US), die angst oproept. Zodra de neutrale stimulus geassocieerd wordt met de US, roept de neutrale stimulus zelf angst op als een geconditioneerde stimulus (CS), doordat verwachting van de US opgeroepen wordt. Dit proces wordt verwachting-leren genoemd. Verwachting van de US, en als gevolg daarvan de opkomst van angst die geassocieerd is met de CS, dooft uit wanneer de CS niet langer geassocieerd wordt met de US. Dit kan bereikt worden door blootstelling aan enkel de CS, of blootstelling aan de US alleen. Een recente ontwikkeling in angstonderzoek is dat extinctie van angst het resultaat is van nieuw leren learning (CS-geen US), in plaats van eliminatie van de originele angst-associatie. Dit nieuwe leren wordt inhibitie-leren genoemd. Een ander proces in klassieke conditionering is evaluatief leren. Hierbij verandert de valentie van de neutrale stimulus in een CS-congruente richting. Individuele verschillen in verwachting-leren, zoals een US-verwachting bias, een sterkere acquisitie (aanleren van associatie) en een langzamere extinctie (uitdoving van associatie), als verschillen in evaluatief-leren spelen mogelijk een belangrijke rol in de ontwikkeling en instandhouding van PTSS.

Doel van het onderzoek

Gebruik makende van een prospectief design onderzoeken we of individuele verschillen in zowel verwachting- als evaluatief-leren die al voor het trauma aanwezig zijn, en verschillen in inhibitie-leren na het trauma, de ontwikkeling en het voortduren van PTSS symptomen voorspellen. Een US-verwachting bias, het snel aanleren van een angst, het vertraagd afleren van een angst en een sterkere evaluatieve conditionering zijn mogelijk pre-trauma kwetsbaarheidsfactoren voor de ontwikkeling van PTSS.

Onderzoeksopzet

Prospectief onderzoek met een voormeting, nameting en follow-up. In de voormeting krijgen deelnemers een differentiele conditioneringstaak op de computer, bestaande uit de volgende vier fases: de stimulus selectie fase, habituatie fase, acquisitie fase (CS+ gepaard met US, CS- zonder US), en een extinctie fase (CS zonder US). Hierop volgt een affectieve priming taak en

tenslotte een US-verwachting bias taak. Tijdens de nameting wordt een variant van de extinctietaak conditioningstaak aangeboden (*geconditioneerde inhibitie taak"), die bestaat uit een habituatie fase, acquisitie fase, en overdracht van inhibitie fase. Tijdens alle metingen vullen deelnemers vragenlijsten in. Tijdens de tweede en derde meting vindt daarnaast ook een semi-gestructureerd klinisch interview plaats.

Inschatting van belasting en risico

De belasting bestaat uit 8 milde elektrische prikkels (500 ms, 0.2-4.0 mA) bij de conditioneringstaak op de computer en tweemaal een harde toon (500 ms, 95 dB) tijdens de US-verwachting bias taak, die bij de voormeting wordt afgenomen. Bij de geconditioneerde inhibitie taak die bij de nameting wordt afgenomen bestaat de belasting uit 12 milde elektrische stimuli (500 ms, 0.2-4.0 mA) en 45 korte harde tonen (40 msec, 108 dB). Het zou voor kunnen komen dat een deelnemer een bovenmatige/extreme angstreactie vertoont op de elektrische prikkel. De intensiteit van de prikkels is echter vastgesteld via een 'work-up' procedure op een individueel niveau ingesteld zodat de prikkel 'onaangenaam aanvoelt, maar niet pijnlijk is'. De prikkels zijn niet gevaarlijk. Deze procedure en het gebruik van elektrische prikkels wordt al jarenlang wereldwijd toegepast, zonder aversieve reacties. De deelnemer kan de harde toon beangstigend vinden. Er kan enig ongemak zijn door het beantwoorden van vragen over psychiatrische klachten, persoonlijkheid en leren. De deelnemer kan ervoor kiezen om vragen niet te beantwoorden. De deelnemer kan van streek raken door het beschrijven van uitzendingsgerelateerde ingrijpende ervaringen. In het geval van een onaangename emotionele reactie zijn de onderzoeker of assistent beschikbaar om hulp te verlenen.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Utrecht

Heidelberglaan 1, de Uithof, Utrecht
3508 TC Utrecht
Nederland

Wetenschappelijk

Universiteit Utrecht

Heidelberglaan 1, de Uithof, Utrecht
3508 TC Utrecht

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Infanteristen van de Koninklijke Landmacht ("battle groups") die uitgezonden worden naar Uruzgan, Afghanistan.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Alleen militairen die eerder deel hebben genomen aan onderzoek van Iris Engelhard (onder militairen die uitgezonden waren naar Irak en Uruzgan, MEC 04-217) en hierbij al eerder conditioneringstaken hebben gedaan, worden uitgesloten. Tevens worden militairen die kleurenblind zijn uitgesloten. Verder zijn er geen exclusiecriteria, aangezien we een representatieve groep militairen testen die uitgezonden zijn naar Uruzgan.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland
Status: Werving gestopt
(Verwachte) startdatum: 24-08-2009
Aantal proefpersonen: 230
Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO
Datum: 30-07-2009
Soort: Eerste indiening
Toetsingscommissie: METC academisch ziekenhuis Maastricht/Universiteit Maastricht, METC azM/UM (Maastricht)

Goedgekeurd WMO
Datum: 04-06-2010
Soort: Amendement
Toetsingscommissie: METC academisch ziekenhuis Maastricht/Universiteit Maastricht, METC azM/UM (Maastricht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register

CCMO

ID

NL26645.068.09